

Breinholt: Da jeg, som det maaske vil erindres, i forrige Samling havde nogen Andel i Behandlingen af et Forslag tilsvarende dette, der nu foreligger os, vil man vel ikke finde det urimeligt, om jeg tager Anledning til nu, ved denne Lejlighed at udtale nogle Ord, hvorvel jeg er noget i Betænkelighed derved, da jeg paa Forhaand maa bekende, at det vil næppe være mig muligt at bringe ny og frugtbringende Tanker og Synspunkter frem. Dertil er denne Sag baade her og i det andet Ting, i Pressen og i de næsten talløse Adresseudtalelser bleven saa gennemdrøftet og udebatteret, at jeg i alt Fald efter min Eyne ikke øjner nogen Udsigt til at bringe noget egentlig nyt frem. Naar jeg alligevel drister mig til at tage Ordet, er det, fordi en fuldstændig Tilbageholdenhed og Tavshed fra min Side maaske vilde kunne misopfattes, og jeg benytter derfor Lejligheden til at udtale, at jeg fastholder det Standpunkt, jeg i forrige Samling indtog over for den da foreliggende Sag, et Standpunkt, der har fundet sit korrekte Udtryk for mit Vedkommende i det Forslag, der ved 2den, 3die og endelig ved eneste Behandling uden Forandring vedtoges af dette høje Ting. Jeg fik ved disse Behandlinger en saa rig Lejlighed til at udvikle min Anskuelse, at en Fortsættelse deraf efter min Mening vilde være en lige saa overflødig som trættende Gentagelse. Nu kunde man imidlertid mene, at der dog siden hin Tid gennem den nok som bekendte Højesteretsdom er fremkommet et nyt Moment i Sagen, et Moment, der maa tages Hensyn til, og som maaske kunde begrunde en anden Opfattelse. Jeg skønner imidlertid ikke rettere, end at denne Dom ikke kan rokke det mindste ved min Opfattelse, tværtimod snarere vil yderligere bestyrke den. Jeg skal dog ikke benytte Dommen som et Bevis for eller Vidnesbyrd om, at min Opfattelse er virkelig rigtig. Thi jeg erkender, i alt Fald efter den Forstaaelse, jeg har kunnet tilegne mig af Dommen, at den kun afgør et enkelt, om end meget vigtigt Sidespørgsmaal i Sagen, et Punkt, der dog ubestridelig har en saadan Vigtighed, at en snarlig Løsning af det foreliggende Spørgsmaal maa være paa allerhøjeste Tid. Det er derfor mit Haab, at det ved gensidig Imødekommen maatte kunne lykkes at naa til en Ordning, der *hverken* krænker vort Folks nedarvede og traditionelle Opfattelse af Ægteskabets religiøse Betydning eller unødigt besværer Præsternes Samvittighed — det er de to Hovedpunkter, jeg tror,

der i denne Sag og paa det nuværende Standpunkt bør fastholdes. Jeg vil derfor haabe, at et saadant Resultat vil kunne naas, naar der vises god Villie fra alle Sider, hvorpaa det ikke skal skorte fra min Side, om end dette kan antages at have mindre Betydning. Naar jeg udtaler dette Haab, maa man imidlertid ikke opfatte det saaledes, at jeg derved tager Sigte paa en rationel og endelig Ordning af hele Forholdet; thi dertil hører, saa vidt jeg formaar at bedømme Sagen, Afgørelsen af mange andre kirkelige Spørgsmaal, der uløseligt ere knyttede til Ægteskabets Indstiftelse, deriblandt Spørgsmaalet om Altergang, om Begravelse, om den kirkelige Tillysning af Ægteskabet i Kirken, om det forunderlige Brudestavnsbaand, der nu eksisterer, og maaske endog Spørgsmaalet om Offer og Accidenser. Det forekommer mig, at en saadan endelig Ordning, omfattende alle de Omraader, der knytte sig til Ægteskabets Indstiftelse, ikke ret vel vilde ligge for Rigsdagen, hvorimod det rette Forum for Afgørelsen af disse Spørgsmaal vilde være de nydannede Menighedsraad og særlig det af disse valgte kirkelige Udvalg. Men indtil et endeligt Resultat kunde naas ad denne Vej, tror og haaber jeg, at det vil kunne lykkes i denne Samling at opnaa en taalelig midlertidig Ordning, der fører os ud over de værste og de mest nærliggende Vanskeligheder. Nu, som før, tror jeg, at det Forslag, der gentagende blev vedtaget i dette Ting i forrige Samling, frembyder alle Betingelser for en heldig midlertidig Ordning af Sagen, hvilket dog ikke skal forhindre mig i at medvirke til andre i samme Retning og i samme Aand gaaende Løsninger, for saa vidt disse kunne have en Mulighed for bedre at vinde Tilslutning fra Folketingets og den høje Regerings Side. Thi mit hele Syn paa denne Sag er, at der i Virkeligheden er en Nødvendighed for at komme ud af den nuværende forvirrede Tilstand, og at en stædig Fastholden ved gamle Standpunkter let vilde føre os til at køre fast, saa at vore Forhandlinger denne Sinde ikke vilde føre os videre, end de gjorde i forrige Samling. Jeg slutter altsaa med et Ønske om, at vi denne Gang maa naa til en taalelig midlertidig Ordning af Sagen.

S. Jensen: Da et med det foreliggende ligelydende Forslag om Ægteskabs Indgaelse blev forkastet her i Landstinget i Fjor, henvises man jo til at mene, at der maa have været en særlig Grund